

Bratoljub Klaić: VELIKI RJEČNIK STRANIH RIJEČI, "Zora", Zagreb, 1972.

Veliki rječnik stranih riječi Bratoljuba Klaića pojavio se nedavno u novom, proširenom i dopunjenom izdanju. Riječ je, dakako, o već poznatom rječniku o čijim su kvalitetama svoj sud izrekli kako stručnjaci tako i najširi krug čitatelja. Svjedokom je tome pet izdanja ovog rječnika u ne baš velikom vremenskom razmaku.

Šest godina, koliko stoji između posljednjeg, četvrtog, i ovog petog izdanja, unijelo je u naš život bezbroj novih pojava koje je trebalo registrirati, dakle gradja se povećala i time i sam opseg Rječnika za gotovo stotinu stranica teksta i vrlo važno kazalo kratica koje je izostalo u prethodnom izdanju.

Ova su obogaćenja pridonijela još uspješnijem ostvarenju osnovnih težnji sastavljača Rječnika, a to su informativnost, ažurnost i upotrebljivost. Nadopune koje su unesene u ovo izdanje dvojakog su karaktera. S jedne strane unesene su riječi koje se nalaze u nekolicine starijih autora, a s druge strane unesen je niz novih pojmova koje je život afirmirao tek u posljednje vrijeme. Osim toga u starijoj je gradji izvršen niz poboljšanja i nadopuna. Upotrebljivost Rječnika ostala je na već poznatoj razini što je čini se i njegova najjača strana.

Ovom vrijednom djelu teško je naći ozbiljnih primjedbi, no ipak se može upozoriti na neke nedosljednosti u Rječniku što se tiču prvenstveno latinskih sentencija te navodjenja latinskih originala.

Svakako je pohvalno da je u gradju ovog Rječnika ušla i nekolicina poznatijih latinskih sentencija, no pri tom je unošenju nastala jedna nedosljednost. Neke su, naime, od njih popraćene komentarom i navodom podrijetla, dok je kod drugih to posve izostalo. Tako je poznati Ciceronov uzvik "O tempora! O mores!"

naveden bez ikakve oznake podrijetla, a jednako tako poznata Cezarova lakonska poruka "veni, vidi, vici" popraćena je adekvatnim komentarom. Po kojem je kriteriju, ako uopće postoji, jedna sentencija ostala bez najosnovnijih podataka dok je druga popraćena nužnim objašnjenjima?

Druga se primjedba odnosi na (ne)označavanje duljina u originalnim latinskim riječima i izrazima. Takve bi oznake sigurno olakšale njihovo čitanje. Osim toga zašto su označene u rječima grčkog jezika, a isto to ne postoji u latinskim? Primjećujemo u posljednje vrijeme da se u upotrebi originalnih latinskih riječi i izraza sve više griješi pri njihovu akcentuiranju.

Dakako da ove navedene nedosljednosti nisu bitnog karaktera, odnosno osnovnu namjenu Rječnika, a to je objašnjenje riječi i izraza stranog podrijetla, tek posredno dodiruju. Pa ipak, i o njima bi trebalo povesti računa.

Na kraju, činjenica da se djelo ovakva tipa pojavljuje na tržištu već u petom izdanju dokazuje koliko su nam ovakvi priručnici potrebni, a i to da je ovaj Rječnik svojom kvalitetom zadovoljio potrebe ljudi najrazličitijih zanimanja. Čini se, dakle, da nećemo dugo čekati na šesto izdanje ovog vrijednog djela.

Zlatko Šešelj